

Briuselis, 2026 m. vasario 4 d.
(OR. en)

5251/2/26
REV 2

LIMITE

CONSOM 4
COMPET 30
MI 19
IND 14
ENT 4
JUSTCIV 7
EF 10
ECOFIN 27
TRANS 5
ENER 8

CLIMA 14
ENV 25
DIGIT 9
TELECOM 5
SAN 21
AUDIO 2
CYBER 12
CHIMIE 2
RC 1

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos išvadų dėl Vartotojų darbotvarkės iki 2030 m. ir vartotojams bendrojoje rinkoje skirtą veiksmų plano projektas. Antrasis kompromisinis pasiūlymas

Atsižvelgiant į 2026 m. sausio 23 d. Vartotojų apsaugos ir informavimo darbo grupės posėdyje įvykusių diskusijų rezultatus, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujantios valstybės narės antras kompromisinis pasiūlymas.

PROJEKTAS

Tarybos išvados dėl Vartotojų darbotvarkės iki 2030 m. ir vartotojams bendrojoje rinkoje skirtu veiksmų plano

PRIMINDAMA

- 2021 m. vasario 22 d. priimtas Tarybos išvadas¹ dėl Naujosios vartotojų darbotvarkės² ir
- 2025 m. spalio 23 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas³, kuriose, be kita ko, pabrėžiama nepilnamečių apsaugos svarba;

ATKREIPDAMA DĖMESĮ į Enrico Lettos pateiktą pranešimą dėl bendrosios rinkos ateities⁴, kuriame pabrėžiama, kad reikia stiprinti bendrąją rinką siekiant remti konkurencingumą ir atsparumą, pripažįstant, kad vartotojų apsauga ir konkurencingumas vienas kitą stiprina ir kad vartotojų pasitikėjimas yra tinkamo bendrosios rinkos veikimo pagrindas, taip pat akcentuojant supaprastinimo poreikį ir tai, kad siekiant sukurti visiems naudingą bendrąją rinką labai svarbu stiprinti vartotojų apsaugos taisykles;

PRIMINDAMA Komisijos komunikatus:

„ES konkurencingumo kelrodis“⁵,

„Išsamus saugiai ir tvariai e. prekybai skirtas ES priemonių rinkinys“⁶,

„Bendroji rinka – Europos vidaus rinka neapibrėžtame pasaulyje“⁷;

1 OL 2021/C 154/05.

2 COM(2020) 696 final.

3 Dok. EUCO 18/25.

4 Enrico Letta: [“Much more than a market”](#) („Daug daugiau nei rinka“).

5 COM(2025) 30 final.

6 COM(2025) 37 final.

7 COM(2025) 500 final.

PRIMINDAMA Jutlandijos deklaraciją „Saugaus interneto pasaulio nepilnamečiams kūrimas“;

AKCENTUODAMA dabartinius geopolitinius pokyčius, ypač iššūkius, susijusius su tarptautiniu bendradarbiavimu, kiek tai susiję su trečiųjų valstybių veiklos vykdytojais ir pasaulinėmis tiekimo grandinėmis, ir jų didelį poveikį vartotojams;

PRIMINDAMA skaitmeninės ekonomikos naudą vartotojams ir vis įvairiapusiškesnio pobūdžio įmonių ir vartotojų santykius, sparčią naujų skaitmeninių technologijų ir priemonių, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto (DI), raidą ir vis dažnesnį naudojimą visuose sektoriuose;

PABRĖŽDAMA poreikį užtikrinti, kad ES vartotojų teisės aktais ir toliau būtų garantuojama aukšto lygio vartotojų apsauga ir įgalėjimas skaitmeninėje aplinkoje, atsižvelgiant į technologinę plėtrą ir sparčiai kintančius verslo bei vartojimo modelius;

PRIPAŽINDAMA, kad reikia užtikrinti veiksmingą vartotojų, kurie susiduria su žalinga praktika ir didele rizika, apsaugą, ypač internete, ir PABRĖŽDAMA, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pažeidžiamų vartotojų, visų pirma nepilnamečių, apsaugai;

PRIPAŽINDAMA, kad nors tam tikri vartotojai, pavyzdžiui, nepilnamečiai, asmenys su negalia ir vyresnio amžiaus asmenys, laikomi pažeidžiamais, vartotojų pažeidžiamumas taip pat yra dinamiškas ir priklauso nuo aplinkybių;

PRIMINDAMA eksponentinį e. prekybos augimą, dėl kurio iš esmės keičiasi vartotojų ir įmonių sąveikos būdai; ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad bendrojoje rinkoje platinami nesaugūs ir kitaip reikalavimų neatitinkantys vartojimo gaminiai, kurių kilmės šalis dažniausiai yra ne ES ir kurie dažnai parduodami naudojant klaidinančius ir agresyvius metodus, visų pirma interneto platformose; PRIPAŽINDAMA, kad tai kelia pavojų vartotojams ir aplinkai, didina išteklių naudojimą ir dėl to reikalavimų besilaikančios Europos įmonės susiduria su nesąžininga konkurencija;

PABRĖŽDAMA, kad svarbu išnaudoti visą skaitmeninių priemonių, pavyzdžiui, skaitmeninių gaminio pasų ir DI, potencialą siekiant užtikrinti gaminių saugos ir vartotojų apsaugos taisyklių vykdymą, supaprastinti procedūras ir sumažinti įmonėms ir valdžios institucijoms tenkančią naštą, kartu šalinant vykdymo užtikrinimo pajėgumų skirtumus, atsižvelgiant į technologinį neutralumą;

ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad vartotojų apsaugos ir švietimo stiprinimas, taip pat vienodų sąlygų įmonėms skatinimas turėtų padėti pasiekti pagrindinius ES tikslus: sukurti labiau integruotą bendrąją rinką, skatinti teisingą perėjimą prie žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos ir didinti konkurencingumą bei ekonomikos augimą užtikrinant socialinę sanglaudą;

ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad daugiau nei pusę ES BVP sudaro privatus vartojimas, o tai reiškia, kad vartotojų išlaidos yra vienintelis didžiausias komponentas; PABRĖŽDAMA, kad vartotojų sprendimai pirkti daro didelį poveikį ekonomikai ir darbo vietoms;

ATKREIPDAMA DĖMESĮ į tai, kad tvarių prekių ir paslaugų prieinamumas ir įperkamumas yra itin svarbūs ne tik vartotojų gerovei ir aplinkos apsaugai, bet ir Sąjungos ilgalaikiam konkurencingumui, strateginiam savarankiškumui ir didesniai atsparumui, todėl turėtų būti skatinami, padedant kurti atsparias ir tvarias vertės grandines;

PAKARTODAMA, kad reikia laikytis horizontaliojo požiūrio į vartotojų apsaugos politiką, kuri integruojama ir į kurią atsižvelgiama nustatant ir įgyvendinant kitas ES politikos kryptis, atsižvelgiant į Sutarčių nuostatas dėl vartotojų apsaugos,

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

1. PALANKIAI VERTINA 2025 m. lapkričio 19 d. priimtą Komisijos komunikatą „Vartotojų darbotvarkė iki 2030 m. ir vartotojams bendrojoje rinkoje skirtas veiksmų planas „Naujas postūmis siekiant vartotojų apsaugos, konkurencingumo ir tvaraus augimo“⁸, kuriame pateikiama 2025–2030 m. ES vartotojų politikos vizija;
2. PABRĖŽIA vartotojų, kaip ekonominės veiklos vykdytojų, skatinančių konkurenciją, inovacijas ir tvarią pažangą priimant vartotojų sprendimus, svarbą; PABRĖŽIA stiprios ir teisingos vartotojų apsaugos sistemos, įskaitant vartotojų švietimą, svarbą siekiant išlaikyti ir didinti vartotojų pasitikėjimą ir remti informacija pagrįstus vartotojų sprendimus, kurie yra labai svarbūs klestinčiai ekonomikai; be to, PRIPAŽŪSTA, kad vartotojų politikai būdingas socialinis, apsaugos ir stabilizavimo aspektas;
3. REMIA keturias pagrindines prioritetas Vartotojų darbotvarkės iki 2030 m. sritis – bendrosios rinkos kūrimo užbaigimą: vartotojams skirtą veiksmų planą, skaitmeninį sąžiningumą ir vartotojų apsaugą internete, tvarų vartojimą ir veiksmingesnį vartotojų ir produktų saugos taisyklių vykdymo užtikrinimą ir žalos atlyginimą; REMIA du pačius svarbiausius Vartotojų darbotvarkės iki 2030 m. prioritetus – pažeidžiamoje padėtyje esančių vartotojų apsaugą, supaprastinimą ir administracinės naštos mažinimą, taip pat papildomus veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti ir sustiprinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ES, kad būtų skatinamas konkurencingumas, socialinis teisingumas ir tvarus augimas;

⁸ COM(2025) 848 final.

4. PRIPAŽĮSTA, kad bendrojoje rinkoje esama nepagrįstų kliūčių, pavyzdžiui, sunkumų perkant tarpvalstybinio judumo paslaugas, nepagrįstų teritorinių tiekimo apribojimų ir kliūčių naudotis finansinėmis paslaugomis kitoje valstybėje narėje, dėl kurių vartotojai negali visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda, ir PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą tas kliūtis šalinti; RAGINA Komisiją atliekant Geografinio blokavimo reglamento vertinimą atsižvelgti į tai, kad atokiausiuose Sąjungos regionuose gyvenantys vartotojai, pirkdami prekes, ir toliau susiduria su specifinėmis kliūtimis;
5. PRIMENA, kad į vartotojų apsaugos reikalavimus atsižvelgiama nustatant bei įgyvendinant kitas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis; PABRĖŽIA, kad reikia užtikrinti ES vartotojų apsaugos teisės aktų, visų pirma Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos⁹ ir ES skaitmeninio sektoriaus taisyklių sąvado, įskaitant Skaitmeninių paslaugų aktą¹⁰, DI aktą¹¹, Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą¹² ir Skaitmeninių rinkų aktą¹³, suderinamumą, sinergiją ir papildomumą, siekiant užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir vienodas sąlygas visoje skaitmeninėje aplinkoje;

⁹ Direktyva 2005/29/EB.

¹⁰ Reglamentas (ES) 2022/2065.

¹¹ Reglamentas (ES) 2024/1689.

¹² Direktyva 2010/13/ES.

¹³ Reglamentas (ES) 2022/1925.

6. PRIPAŽŪSTA, kad reikia šalinti galimas reglamentavimo spragas, be kita ko, susijusias su vykdymo užtikrinimu ir galimu teisiniu netikrumu, remiantis ES vartotojų skaitmeninio sąžiningumo srities teisės aktų patikros¹⁴ išvadomis, siekiant toliau stiprinti vartotojų apsaugą skaitmeninėje aplinkoje nuo tokios praktikos kaip apgaulingas ar manipuliatyvus sąsajos dizainas (tamsūs modeliai), priklausomybę sukeliančio dizaino savybės, probleminė nuomonės formuotojų praktika, nesąžiningas personalizavimas, kuriuo išnaudojamas vartotojų pažeidžiamumas, neskaidri dinaminės kainodaros praktika ir kiti probleminiai skaitmeninių produktų ypatumai; PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą pateikti pasiūlymą dėl Skaitmeninio sąžiningumo akto, kad šie tikslai būtų pasiekti užtikrinant sinergiją su esama ES teisine sistema;
7. PRIPAŽŪSTA, kad nors dėl tokių savybių kaip amžius ar negalia kai kurie vartotojai tampa pažeidžiami, vartotojų pažeidžiamumas yra dinamiška sąvoka, nes jis taip pat gali atsirasti dėl nepalankių asmeninių aplinkybių, kurias nesąžiningai išnaudojant komerciniais tikslais didėja informacijos asimetrija ir įmonių ir vartotojų santykių struktūrinis disbalansas ir gali būti daromas esminis poveikis vartotojų elgesiui; PABRĖŽIA, kad didelės pragyvenimo išlaidos, kurios kelia susirūpinimą daugeliui vartotojų, taip pat skaitmeninių įgūdžių trūkumas ar ribotas skaitmeninis raštingumas taip pat gali lemti vartotojų pažeidžiamumą; PABRĖŽIA, kad reikia užkirsti kelią neskaidriai kainodaros praktikai, darančiai poveikį būtiniams prekėms ir paslaugoms, ir spręsti šią problemą;

¹⁴ SWD(2024) 230 final.

8. AKCENTUOJA, kad reikia užtikrinti aukštą visų vartotojų apsaugos lygį, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausiems vartotojams, ypač nepilnamečiams, kuriems skaitmeninėje aplinkoje reikia griežtesnių apsaugos priemonių; RAGINA Komisiją rengiant Skaitmeninio sąžiningumo aktą ypatingą dėmesį skirti nepilnamečių apsaugai internete;
9. RAGINA Komisiją tęsti darbą, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas vartotojams atlikti aktyvesnį vaidmenį pereinant prie žiedinės ekonomikos, skatinant saugius, tvarius, įperkamus ir patikimus žiedinius pasiūlymus, įskaitant naudotas, pataisytas, atnaujintas ir perdarytas prekes ir produkto kaip paslaugos modelius, šalinant socialines ir elgsenos kliūtis jų įsisavinimui, sprendžiant verslo modelių, kuriais skatinamas perteklinis vartojimas ir kurie kelia susirūpinimą dėl tvarumo, klausimą, skatinant ekologiškai suprojektuotus e. prekybos sprendimus ir sudarant sąlygas lengvai susipažinti su atitinkama informacija apie produktą naudojantis skaitmeniniais produkto pasais ir kitomis patvariomis priemonėmis; PRIMENA, kad klaidinantys ekologiškumo teiginiai laikomi nesąžininga komercine praktika ir jau yra draudžiami pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą; PABRĖŽIA, kad svarbu įgyvendinti Direktyvą, kuria vartotojai įgalinami dalyvauti žaliajoje pertvarkoje¹⁵, kuria nustatomos konkrečios taisyklės, siekiant užtikrinti, kad ekologiškumo teiginiai ir tvarumo ženklai būtų aiškūs, sąžiningi, suprantami ir patikimi, ir taip sudaryti sąlygas prekybininkams veikti vienodomis sąlygomis, o vartotojams – priimti informacija pagrįstus sprendimus ir prisidėti prie ES žaliosios pertvarkos pereinant prie žiedinės ir švarios ekonomikos;

¹⁵ Direktyva (ES) 2024/825.

10. PRITARIA tikslui stiprinti nuoseklų ir veiksmingą ES vartotojų ir gaminių saugos taisyklių įgyvendinimą, taikymą ir vykdymo užtikrinimą ir AKCENTUOJA jo svarbą, RAGINA ES institucijas ir valstybių narių administracines ir teismines institucijas glaudžiai bendradarbiauti, be kita ko, stiprinant rinkos priežiūros priemonių sinergiją ir skatinant aktyvų vartotojų organizacijų ir visų atitinkamų rinkos dalyvių dalyvavimą visoje vertės grandinėje, kai taikytina, ir RAGINA valstybes nares aktyviai naudotis Reglamentu dėl bendros gaminių saugos¹⁶ sukurta sistema „Safety Gate“ pranešimams apie nesaugius gaminius pateikti;
11. PABRĖŽIA DI potencialą vartotojų apsaugos ir gaminių saugos užtikrinimo srityje, įskaitant rinkos priežiūros veiklą, ir tai, jog būtina, kad valdžios institucijos gebėtų pasinaudoti visu DI potencialu ir kurti tvirtesnius vykdymo užtikrinimo pajėgumus; RAGINA Komisiją stiprinti šiuolaikinių tyrimo priemonių, skirtų vykdymo užtikrinimo ir rinkos priežiūros institucijoms, taip pat priemonių, kuriomis būtų siekiama apsaugoti nepilnamečius skaitmeninėje aplinkoje, kūrimo ir eksploatavimo skaitmeninius pajėgumus;

¹⁶ Reglamentas (ES) 2023/988.

12. PRIPAŽŪSTA, kad reikia stiprinti vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimą ir užtikrinti vienodas sąlygas įmonėms, be kita ko, gerinant nacionalinių valdžios institucijų veiklos koordinavimą tarpusavyje, taip pat nacionalinių valdžios institucijų ir Komisijos veiklos koordinavimą, kartu PRIPAŽINDAMA, kad valstybės narės turi skirtingas vykdymo užtikrinimo sistemas; PABRĖŽIA, kad reikia imtis veiksmų vykdymo užtikrinimui stiprinti, ypač kiek tai susiję su plačiai paplitusiais pažeidimais, ir PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą pasiūlyti peržiūrėti Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje¹⁷ ir įvertinti įvairias vykdymo užtikrinimo veiksmingumo didinimo galimybes, įskaitant galimybę tam tikrais atvejais ES lygmeniu naudotis centralizuotais tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais;
13. RAGINA Komisiją plėsti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis palaikant dvišalius ar daugiašalius ryšius, stiprinant bendrą darbą įvairiais vartotojų apsaugos klausimais, be kita ko, užtikrinant, kad bendrajai rinkai būtų pateikiami tik saugūs produktai ir kad vartotojai turėtų prieigą prie saugių produktų, parduodamų internetu ir ne internetu, ypatingą dėmesį skiriant didėjančiam mažos vertės prekių, parduodamų internetu, siuntų iš trečiųjų valstybių, kiekiui, nes tai kelia konkrečių iššūkių rinkos priežiūrai, muitiniam tikrinimui ir sąžiningai konkurencijai;

¹⁷ Reglamentas (ES) 2017/2394.

14. RAGINA Komisiją užtikrinti, kad rengiant naujas iniciatyvas būtų išsaugotas horizontalusis vartotojų teisės pobūdis, užtikrintas suderinamumas ir papildomumas su esamais teisės aktais, vengiant dubliavimosi, atidžiai vertinamas pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų poreikis, o pasiūlymai būtų grindžiami tinkamais poveikio vertinimais pagal geresnio reglamentavimo principus, įskaitant galimybės užtikrinti teisės aktų vykdymą vertinimą;
15. RAGINA Komisiją užtikrinti, kad, išlaikant aukštą vartotojų apsaugos lygį, naujos iniciatyvos būtų suderintos su visa apimančiu Sąjungos supaprastinimo tikslu ir nesukurtų nereikalingos administracinės naštos, ypač MVI, kartu užtikrinant, kad dėl šiam tikslui pasiekti sukurtų skaitmeninių sprendimų neatsirastų vartotojų atskirtis ir kad prireikus būtų galima naudotis tinkamomis neskaitmeninėmis alternatyvomis;
16. PABRĖŽIA, kad svarbu, jog kilus ginčui vartotojai galėtų lengvai, už prieinamą kainą ir veiksmingai naudotis teisių gynimo priemonėmis, taikant modernizuotą neteisminio vartotojų ginčų sprendimo mechanizmą, kuris taip pat būtų pritaikytas skaitmeninėms rinkoms, kaip numatyta peržiūretoje Alternatyvaus ginčų sprendimo direktyvoje¹⁸, ir mechanizmus siekiant teisių gynimo priemonių kolektyviniais ieškiniais, kaip numatyta Atstovaujamųjų ieškinių direktyvoje¹⁹;

¹⁸ Direktyva (ES) 2025/2647.

¹⁹ Direktyva (ES) 2020/1828.

17. PABRĖŽIA aktyvų vartotojų organizacijų ir Europos vartotojų centrų tinklo, kaip svarbių vykdymo užtikrinimo, kai taikytina, ir informuotumo didinimo, vartotojų interesų gynimo ir vartotojų informavimo, švietimo ir paramos jiems teikimo subjektų, vaidmenį; AKCENTUOJA vartotojų švietimo, įskaitant finansinį raštingumą ir informuotumo apie pasirinkimą, ką pirkti, didinimą, svarbą, nes tai yra pagrindinė priemonė siekiant įgalinti vartotojus, didinti įtrauktį ir atsparumą, taip pat remti informacija pagrįstą sprendimų priėmimą, visų pirma skaitmeninėse ir finansų rinkose; PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą toliau remti vartotojų judėjimą kaip neatsiejamą demokratinės visuomenės dalį ir PABRĖŽIA, kad svarbu tinkamai įtraukti pilietinę visuomenę ir nepriklausomus subjektus propaguojant vartotojų interesus;
18. PRITARIA tarpsektoriniam holistiniam požiūriui, kurio laikomasi Vartotojų darbotvarkėje iki 2030 m. ir kuris yra ypač svarbus stiprinant bendrąją rinką ir sprendžiant e. prekybos klausimus, ir PABRĖŽIA, kad formuojant visų atitinkamų sričių politiką svarbu atsižvelgti į vartotojų interesus ir įgalėjimą;

19. **PALANKIAI VERTINA** Komisijos ketinimą užtikrinti aktyvaus valdymo sistemą, skirtą Vartotojų darbotvarkei iki 2030 m. įgyvendinti, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, pilietine visuomene ir visais kitais suinteresuotaisiais subjektais; **PABRĖŽIA**, kad tokia valdymo sistema yra naudinga siekiant lanksčiai prisitaikyti prie kylančių problemų ir į jas reaguoti;
20. **PRIPAŽIŠTA**, kad svarbi visapusiška nacionalinė vartotojų politika, kuri derėtų su prioritetais ir padėtų įgyvendinti Vartotojų darbotvarkę iki 2030 m., kuri būtų bendro ir sustiprinto požiūrio į vartotojų apsaugą visoje Sąjungoje dalis, taip pat užkirstų kelią reglamentavimo susiskaidymui; **PABRĖŽIA**, kad geras bendrosios rinkos veikimas vis labiau priklauso nuo vykdymo užtikrinimo praktikos konvergencijos, dalijimosi priemonėmis, duomenimis ir ekspertinėmis žiniomis ir kolektyvinio gebėjimo spręsti tarpvalstybinius ir sisteminius uždavinius; **PRAŠO** Komisijos imtis proaktyvaus vaidmens šiam požiūriui remti skatinant struktūrinį ir ilgalaikį bendradarbiavimą, propaguojant pajėgumų ir išteklių telkimą ir užtikrinant, kad vartotojų apsaugai visoje Sąjungoje būtų teikiamas tinkamas prioritetas, kartu atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją.
-